

Toelichting bij plan van aanpak robuuste omgevingsdienst

Toelichting bij plan van aanpak robuuste omgevingsdienst

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Verzamelstaat.....	5
3. Randvoorwaarden	7
4. KPI's	11
5. Planning, besluitvorming en monitoring	20
6. Bijlagen	22

1. Inleiding

In dit document is een toelichting opgenomen bij het plan van aanpak robuuste omgevingsdienst van de Omgevingsdienst Groningen (ODG). De ODG heeft er - in afstemming met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat - initieel voor gekozen om het Organisatieplan 2024-2029 te hanteren als plan van aanpak. Dit organisatieplan is dan ook met een aanvullende verzamelstaat aangeleverd op 11 juli 2024. Wij hebben bij de eerste beoordeling van onze plannen feedback gekregen op het niet gebruiken van het format van de toetsende partij. Om verdere discussies te voorkomen, hebben wij er aanvullend voor gekozen het voorliggende document op te stellen zodat de oordeelsvorming over de robuustheid van de ODG passend vorm en inhoud kan krijgen.

De ODG heeft in dit document alle informatie opgenomen over alle randvoorwaarden en KPI's die onderdeel zijn van de robuustheidscriteria. Ook zijn verwijzingen naar onderliggende stukken, ook wel bewijslast, opgenomen. Deze zijn als bijlage bijgevoegd. Aanvullend is de eerdergenoemde verzamelstaat opgenomen, maar ook een planning per kwartaal. Ten slotte is voor de volledigheid ook de verzamelstaat uit de zelftoets uit 2023 opgenomen. De ODG heeft daarmee te hebben voldaan aan al het gevraagde uit het format voor het plan van aanpak.

Ten slotte: de ODG is een volwassen en professionele omgevingsdienst die op basis van de in het organisatieplan opgenomen en met ons Algemeen Bestuur afgestemde koers verder werkt aan de kwaliteit van haar dienstverlening, zowel de (basis)milieutaken voor het congruente verzorgingsgebied Groningen, als onze Seveso-taken voor Noord-Nederland. De dienst en haar bestuur zien de toegevoegde waarde van de robuustheidscriteria als middel om onze doelstellingen te bereiken.

2. Verzamelstaat

Dit hoofdstuk bevat de verzamelstaat per randvoorwaarde en KPI met een korte toelichting. De nadere onderbouwing en de daarbij horende onderliggende stukken worden toegelicht in hoofdstuk 3, 4 en 5.

1.1. Randvoorwaarden

Randvoorwaarde	J	N	Toelichting
Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst en hebben alle basistaken volledig overgedragen.	x		<ul style="list-style-type: none"> Alle gemeenten in de provincie Groningen en de provincie Groningen nemen deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen en hebben alle basistaken ingebracht.
De governance is ingericht, er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, onafhankelijkheid en gezag het accounthouderschap is ingevuld, de directeur heeft een stevige positie en mandaat (als aan 1 van deze onderdelen niet wordt voldaan dan nee invullen) (heeft samenhang met pijler 5).	x		<ul style="list-style-type: none"> De juridische basis voor de ODG is de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen. Voor de uitvoering van taken wordt deze aangevuld met een dienstverleningshandvest, dienstverleningsovereenkomsten en een uniforme mandaatregeling. Er is een vaste en werkende overlegstructuur met de uitvoeringsregisseurs voor het VTH- en het Seveso-programma. Het accounthouderschap is ingevuld met 2 FTE accountmanagement. De directeur ervaart voldoende steun van het bestuur op basis van de mandaatregeling.
Voor de minimale omvang telt uitsluitend de omzet van de basis- en milieugerelateerde taken. Er is een duidelijk onderscheid tussen deze taken en de niet milieugerelateerde plustaken.	x		<ul style="list-style-type: none"> De ODG voert taken uit binnen de basis-, milieu- en Seveso-takenpakketten. Geen van de deelnemers neemt niet-milieugerelateerde plustaken (in de GR is een mogelijkheid voor het afnemen van bouwtaken opgenomen) af. De omvang van het regionale werkprogramma en het percentage medewerkers in vaste dienst is groter dan de onder KPI 1 genoemde minimaal vereiste omvang: € 23,7 miljoen en 81,5%.
Er wordt zelfstandig voldaan aan de minimale normen voor robuustheid.	x		De ODG voldoet aan vrijwel alle randvoorwaarden en KPI's volledig. Om volledig te voldoen aan alle door het IBP opgestelde criteria, dient de ODG alleen binnen de KPI's 3 en 5 acties uit te voeren (aanmerken middelen voor innovatie in de begroting, opstellen van meerjarige innovatieagenda en opstellen business intelligence strategie).
Zijn er specifieke kennisgebieden of taken die door een andere dienst worden uitgevoerd? Zo ja, specificatie in pva met daarbij de gemaakte afspraken over o.a. verantwoording.	x		Binnen de uitvoering van de Seveso-taken in de provincies Fryslân en Drenthe wordt een aantal taken op het gebied van bodem en asbest door de FUMO en RUDD uitgevoerd. Daarover zijn afspraken gemaakt en er wordt conform die afspraken gewerkt.
Bij de toetsing wordt rekening gehouden met de robuustheid in de toekomst (meerjarig perspectief, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele middelen)	x		In 2024 is een organisatieplan opgesteld en vastgesteld door het Algemeen Bestuur, waarin onder andere een meerjarige ontwikkelagenda is opgenomen. Deze ontwikkelagenda, inclusief het meerjarig perspectief dat daarin is verwoord, wordt meegenomen in kadernota's en begrotingen, en in jaarplannen van de directie en teams. De ODG evalueert in 2024 en 2025 de financieringssystematiek.

1.2. KPI's

KPI	J	N	Toelichting
De omvang van het regionaal werkprogramma gecombineerd met het percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang is minimaal € 16,5 miljoen (inclusief overhead en prijspeil 2023) en 80% van de medewerkers in het primaire proces is in dienst van de organisatie.	x		<ul style="list-style-type: none"> In de gewijzigde begroting 2023 is de omvang van het werkprogramma € 23,7 miljoen. In het primaire proces is 81,5% van de medewerkers in dienst van de ODG.
De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken.	x		<ul style="list-style-type: none"> De ODG voldoet aan de op dit moment geldende kwaliteitscriteria.
De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie blijkend uit aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie.		x	<ul style="list-style-type: none"> De ODG besteed tijd en middelen aan innovaties binnen de bestaande werkprocessen. De tijd en middelen die daaraan worden besteed, worden als zodanig aangemerkt vanaf de Begroting 2026. De ODG stelt in Q1 2025 een meerjarige innovatieagenda op.
De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname.	x		<ul style="list-style-type: none"> In de begrotingen van de ODG worden geïdentificeerde risico's opgenomen en de weerstandsratio is 1,0. De deelnemers zorgen dat de omvang van de reserve deze risico's voldoende afdekt en in de Gemeenschappelijke Regeling is vastgelegd dat de deelnemers garanta staan voor eventuele tekorten. In de Gemeenschappelijke Regeling zijn artikelen opgenomen over het toevoegen of uitnemen van taken.
De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in het percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.		x	<ul style="list-style-type: none"> De formatie voor business intelligence is met 4 FTE op niveau. De ODG stelt een i-visie op, waar de business intelligence strategie een onderdeel van vormt. Het opleidingsbudget in de begroting is 2% van de loonsom, conform afspraken binnen het Algemeen Bestuur. Aanvullend worden middelen aangewend om nieuwe medewerkers op te leiden met een waarde van 4,6% van de loonsom.
De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.	x		<ul style="list-style-type: none"> Het werkgebied van de ODG valt samen met de provincie Groningen, hetgeen vanaf de start van de dienst door alle deelnemers en stakeholders als logisch wordt ervaren. Het werkgebied komt overeen met dat van andere gemeenschappelijke regelingen als de Veiligheidsregio en de GGD. De ODG voert vanaf de start Seveso-taken uit binnen de drie noordelijke provincies. Geografisch en cultureel wordt dit door alle betrokkenen als logisch ervaren.

3. Randvoorwaarden

3.1. Randvoorwaarde 1: Basistakenpakket

Omschrijving van de randvoorwaarde

- a) Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst;
- b) Alle deelnemers hebben alle basistaken volledig overgedragen.

Voldoet de ODG aan deze randvoorwaarde?

Ja, volledig.

Toelichting

- a) Alle gemeenten in de provincie Groningen en de provincie Groningen nemen op basis van de vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling deel aan de ODG.¹ Zij hebben gezamenlijk en in samenwerking met de ODG één U&H-strategie opgesteld.² Er is daarmee sprake van een congruent gebied met een uniform vastgesteld beleidskader voor de te leveren diensten.
- b) Alle deelnemers hebben conform de Gemeenschappelijke Regeling artikel 4 lid 2 de basistaken ingebracht.³ In aanloop naar de invoering van de Omgevingswet heeft het Algemeen Bestuur besloten dat de verschuiving van taken en locaties naar de omgevingsdienst (door de deelnemers die alleen basistaken afnemen bij de ODG) doorgevoerd moest worden.⁴ Dit is afgerond en daarmee zijn de daarbij behorende producten sinds aanvang 2024 toegevoegd aan de jaaropdrachten van de betreffende deelnemers.⁵

3.2. Randvoorwaarde 2: Governance

Omschrijving van de randvoorwaarde

- a) De governance is ingericht;
- b) Er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, onafhankelijkheid en gezag. Het accounthouderschap is ingevuld;
- c) De directeur heeft een stevige positie en mandaat.

Voldoet de ODG aan deze randvoorwaarde?

Ja, volledig.

Toelichting

- a) De juridische basis voor de ODG is de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen. Voor de uitvoering van taken wordt deze aangevuld met een dienstverleningshandvest, dienstverleningsovereenkomsten en een mandaatregeling.⁶ Het Algemeen Bestuur heeft deze documenten modellen opgesteld, die door de deelnemers worden gebruikt. In de praktijk wordt er niet afgeweken van deze model-documenten. De documenten worden beheerd en bijgewerkt als de

¹ Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen, de aanhef.

² Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2023-2027: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR700410>

³ Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen, artikel 4 lid 2.

⁴ Businesscase en bijgevoegd AB-besluit d.d. 7 oktober 2022

⁵ Zie bijgevoegde jaaropdracht van gemeente Westerkwartier.

⁶ Dienstverleningshandvest, model-dienstverleningsovereenkomsten en model-mandaatregeling.

omstandigheden daarom vragen. Dit is voor het laatst gebeurd als gevolg van de invoering van de Omgevingswet en de Wet op de gemeenschappelijke regelingen.⁷

Voor de bedrijfsvoering hanteert de ODG een organisatiereglement en directiestatuut en een mandaat voor de directeur.⁸ Hierin worden taken, verantwoordelijkheden en mandaten voor de directeur geborgd. De directeur verleent op basis van de vastgestelde mandaatregeling voor een deel van deze taken ondermandaat aan medewerkers binnen de organisatie.

- b) Iedere deelnemer heeft een uitvoeringsregisseur aangewezen, die ambtelijk contact onderhoudt met de ODG over het opstellen van jaaropdrachten (gebaseerd op de gezamenlijke U&H-strategie) en de taakuitvoering door de ODG en lopende zaken. Aan de kant van de ODG is voor 2 FTE accountmanagers aanwezig, die verantwoordelijk zijn voor relatiebeheer, stakeholdersmanagement en het opstellen van de jaaropdrachten en rapporteren over de voortgang. Accountmanagers hebben met iedere uitvoeringsregisseur vaste overlegmomenten, gemiddeld eens per maand.

Ook zijn er ambtelijke overlegstructuren waarin uitvoeringsregisseurs, accountmanagers en teammanagers deelnemen, voor het VTH-programma het zogenaamde VTH-platform en voor het Seveso-programma het zogenaamde Bevoegde gezagenoverleg.⁹ In deze overleggen wordt over de taakuitvoering van de ODG en andere inhoudelijke onderwerpen afgestemd.

Daarnaast zijn er diverse contacten tussen medewerkers van de deelnemers en de ODG op uitvoeringsniveau en tussen management en directie op hun niveaus. De ODG kan als een onafhankelijke dienst functioneren en adviseren, waarbij op dossierniveau uiteraard bestuurlijk keuzes gemaakt kunnen worden waarbij het advies niet wordt overgenomen.

- c) De directeur ervaart voldoende steun van het bestuur in het algemeen, maar zeker ook op basis van de mandaat- en volmachtregeling en directiestatuut¹⁰. Twee deelnemers (de gemeenten Het Hogeland en Pekela) hebben geen volledig mandaat verstrekt voor de taakuitvoering, zij ontvangen adviezen van de ODG. In de praktijk betekent dit dat de beide gemeenten de adviezen onverkort overnemen en zelf alleen administratief afhandelen.

3.3. Randvoorwaarde 3: basis- en plustaken

Omschrijving van de randvoorwaarde

Voor de minimale omvang telt uitsluitend de omzet van de basis- en milieugerelateerde taken. Er is een duidelijk onderscheid tussen deze taken en de niet milieugerelateerde plustaken.

Voldoet de ODG aan deze randvoorwaarde?

Ja, volledig.

Toelichting

De ODG voert alleen taken uit binnen de basis-, milieu- en Seveso-takenpakketten. De Gemeenschappelijke Regeling bevat de mogelijkheid om niet-milieugerelateerde plustaken af te nemen, namelijk bouwtaken. Op dit moment neemt geen van de deelnemers niet-milieugerelateerde plustaken af.¹¹ De omvang van het regionale werkprogramma en het percentage medewerkers in vaste dienst is groter dan de onder KPI 1 genoemde minimaal vereiste omvang: € 23,7 miljoen en 81,5%. Momenteel breiden wij ons young professional programma uit en voeren gesprekken met inhuurmedewerkers als gevolg van de ontwikkelingen rond de Wet DBa. Het percentage medewerkers in eigen dienst zal hierdoor vanaf 2025 verder gaan stijgen.

⁷ AB-besluit d.d. 14 december 2023.

⁸ Organisatiereglement en directiestatuut en mandaat- en volmachtregeling.

⁹ Als voorbeeld zijn agenda's van beide overleggen toegevoegd.

¹⁰ Organisatiereglement en directiestatuut en mandaat- en volmachtregeling.

¹¹ Begroting 2025, bijlage 2 (begroting per taakveld), p. 25

3.4. Randvoorwaarde 4: zelfstandig voldoen aan robuustheid

Omschrijving van de randvoorwaarde

Er wordt zelfstandig voldaan aan de minimale normen voor robuustheid.

Voldoet de ODG aan deze randvoorwaarde?

Zo goed als volledig, alleen binnen de KPI's 3 en 5 zijn acties nodig om aan deze KPI's te gaan voldoen. In 2025 krijgen deze vorm en worden ze gerealiseerd.

Toelichting

De ODG werkt nog aan het volledig voldoen aan alle KPI's door:

- middelen aan te merken voor innovatie vanaf de Begroting 2026 (gereed Q1 2025);
- het opstellen van een innovatieagenda (gereed Q1 2025);
- het opstellen van een business intelligence strategie (deze is onderdeel van de I-visie; gereed Q4 2024).

De betreffende acties en bijbehorende planning zijn uitgewerkt onder KPI 3 en 5. De ODG is van mening dat het uitvoeren van deze acties ruim binnen de gestelde termijn (deadline 1 april 2026) uitgevoerd zijn, omdat de uitvoering in 2024 is opgestart en in 2025 wordt afgerond.

3.5. Randvoorwaarde 5: Uitvoering taken door andere omgevingsdiensten

Omschrijving van de randvoorwaarde

Zijn er specifieke kennisgebieden of taken die door een andere dienst worden uitgevoerd? Zo ja, specificatie in pva met daarbij de gemaakte afspraken over o.a. verantwoording.

Voldoet de ODG aan deze randvoorwaarde?

Ja, volledig.

Toelichting

Binnen de uitvoering van de Seveso-taken in de provincies Fryslân en Drenthe wordt een aantal taken op het gebied van bodem en asbest door de ODD en FUMO uitgevoerd. Het gaat om werkzaamheden waarvoor geen specifieke kennis van Seveso-regelgeving noodzakelijk is, daarom is met de ODD en FUMO en de provincies Drenthe en Fryslân afgesproken om deze taken door medewerkers van de lokale omgevingsdienst uit te laten voeren. De ODG, ODD en FUMO hebben hierover heldere werkafspraken gemaakt en er wordt conform die afspraken en naar tevredenheid (samen)gewerkt.

3.6. Randvoorwaarde 6: Meerjarenperspectief

Omschrijving van de randvoorwaarde

Bij de toetsing wordt rekening gehouden met de robuustheid in de toekomst (meerjarig perspectief, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele middelen).

Voldoet de ODG aan deze randvoorwaarde?

Ja, volledig.

Toelichting

Het Algemeen Bestuur van de ODG heeft geconcludeerd dat de dienst op dit moment vrijwel volledig en zelfstandig robuust is. Om volledig te voldoen aan de door het IBP opgestelde criteria, dient de ODG een

drietal acties uit te voeren (aanmerken middelen voor innovatie in de begroting, opstellen van meerjarige innovatieagenda en opstellen business intelligence strategie). Voor het overig voldoet de ODG aan alle randvoorwaarden en KPI's. Er is sprake van voldoende financiële omvang, er zijn goede afspraken gemaakt over de afname van takenpakketten, over taakuitvoering, het personeelsbeleid (aannamebeleid en opleidingsplan) en de omvang van het werkgebied.

In 2024 heeft de ODG een organisatieplan opgesteld en vastgesteld door het Algemeen Bestuur, waarmee het bedrijfsplan uit 2012 is geactualiseerd en aangepast.¹² In het organisatieplan wordt beschreven hoe de dienst zich in de komende jaren wil ontwikkelen. In de ontwikkelagenda voor de jaren 2024-2029 wordt vooruitgekeken naar ontwikkelingen binnen het werkveld en binnen de organisatie. Deze ontwikkelagenda, inclusief het meerjarig perspectief dat daarin is verwoord, wordt meegenomen in kadernota's en begrotingen, en in jaarplannen van de directie en teams. Het Organisationsplan 2024-2029 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.¹³ Met name de verdere digitalisering van het werkveld heeft de aandacht, hetgeen weerspiegeld wordt in het opstellen van een informatievisie die op dit moment wordt uitgevoerd.

In 2024 en 2025 evalueert de ODG - conform besluit van het Algemeen Bestuur - de financieringssysteematiek die in 2021 is vormgegeven. Deze systeematiek loopt voor op de voorstellen die landelijk zijn gedaan. Er is breed gedeelde tevredenheid over de systeematiek, ook zijn er verbeterpunten geconstateerd.¹⁴

---

¹² Organisationsplan 2024-2029.

¹³ AB-besluit 27 juni 2024.

¹⁴ Plan van aanpak en tussentijds verslag evaluatie financieringssysteematiek.

4. KPI's

4.1. KPI 1: Omvang begroting en medewerkers in vaste dienst

Omschrijving van de KPI

- a) De omvang van het regionaal werkprogramma is minimaal € 16,5 miljoen (inclusief overhead en prijspeil 2023).
- b) Binnen het primair proces is 80% van de medewerkers in het primaire proces in dienst van de organisatie.

Voldoet de ODG aan deze KPI?

Ja, volledig. De ODG concludeert dat het niet noodzakelijk is om voor deze KPI aanvullende acties op te nemen in het plan van aanpak.

Toelichting

- a) In de gewijzigde begroting 2023 is de omvang van het werkprogramma € 23,7 miljoen. Ook in de begrotingen van de jaren 2024 en 2025 is de omvang van het werkprogramma hoger dan het gestelde minimum: in 2024 € 25,0 miljoen en in 2025 € 26,5 miljoen.¹⁵ In de meerjarenbegroting zoals opgenomen in de begroting 2025 is (conform besluitvorming door het Algemeen Bestuur) te zien dat de deelnemersbijdragen in de jaren 2026-2028 licht zullen stijgen als gevolg van het verwerken van indexering.¹⁶

Deelnemers kunnen niet-milieugerelateerde plustaken (in het geval van de ODG: taken uit het bouwtenpakket) afnemen bij de ODG, conform de Gemeenschappelijke Regeling artikel 7. In artikel 10 van de Gemeenschappelijke Regeling is beschreven dat de dienst met iedere deelnemer een dienstverleningsovereenkomst afsluit. Daarin wordt vastgelegd welke takenpakketten de deelnemer bij de ODG afneemt.¹⁷

- b) In het primaire proces is 81,5% van de medewerkers in dienst van de ODG. De ODG is tevreden dat minimaal 80% van de medewerkers in het primair proces in vaste dienst is. Ten tijde van de zelfanalyse in zomer 2023 was dit nog 73%. We zien dat onze aanpak om nieuwe medewerkers aan ons te verbinden zijn vruchten afwerpt. Ook constateren we dat die ook de komende jaren continu aandacht zal vragen. De aanpak van de ODG bestaat uit verschillende elementen:
  - De ODG voert samen met de omgevingsdiensten ODD en FUMO een succesvolle de arbeidsmarktcampagne (sinds 2022).¹⁸ Uit een recente evaluatie is gebleken dat de campagne boven de benchmark presteert, waar het gaat om impressies en doorklikratio's.¹⁹
  - Met de collegadiensten ODD en FUMO is in 2023 een young professionalprogramma gestart voor toezichthouders, vergunningverleners en specialisten. We zien dat daarvoor veel enthousiasme is onder jongere werkzoekenden. De eerste lichting trainees heeft onlangs hun programma afgerond, waarna alle trainees in vaste dienst bij de ODG zijn getreden. De tweede lichting trainees is nog bezig met hun programma. Wij breiden dit programma verder uit waardoor wij meer professionals aan ons gaan verbinden.

¹⁵ Begrotingswijziging 2023, Begroting 2024 en Begroting 2025.

¹⁶ Begroting 2025.

¹⁷ Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen, artikel 7 en 10.

¹⁸ <https://werkenbijnod.nl/>

¹⁹ Tussenrapportage campagne Noordelijke Omgevingsdiensten.

- Het Algemeen Bestuur heeft besloten om bij het aannemen van kandidaten vooral te selecteren op competenties en minder op opleiding en specifieke werkervaring.²⁰ Deze medewerkers (zij-instromers en junioren) worden binnen de ODG opgeleid en ingewerkt. Het Algemeen Bestuur heeft middelen vrijgemaakt om dit mogelijk te maken en accepteert het (tijdelijke) productiviteitsverlies dat daarmee samenhangt en de noodzaak om voor sommige werkzaamheden inhuurmedewerkers in te zetten.²¹
- Vanwege de aangekondigde handhaving op de Wet DBA door de Belastingdienst heeft de ODG een analyse gemaakt van de huidige inhuurmedewerkers. Ook werken wij aan een plan van aanpak om schijnzelfstandigheid vanaf 2025 te voorkomen en inhuurmedewerkers te vervangen voor vast personeel. Daarop vooruitlopend voert het management met alle inhuurmedewerkers gesprekken over indiensttreding, de eerste uitkomsten leren ons dat een percentage van hen de overstap naar loondienst gaat maken.

Dit alles zal resulteren in hoger percentage medewerkers in eigen dienst dan de huidige 81,5%.

---

²⁰ Begroting 2025, p. 9-11

²¹ Begroting 2025, p. 9.

4.2. KPI 2: Kwaliteitscriteria

Omschrijving van de KPI

De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken.

Voldoet de ODG aan deze KPI?

Ja, volledig. De ODG concludeert dat het niet noodzakelijk is om voor deze KPI aanvullende acties op te nemen in het plan van aanpak.

Toelichting

Binnen de ODG zijn binnen alle relevante deskundigheidsgebieden medewerkers aanwezig die de vereiste opleidingen hebben gevolgd en werkervaring hebben opgedaan. Dit in de wetenschap dat binnen een aantal deskundigheidsgebieden altijd een aantal medewerkers in opleiding zal zijn. Voor al deze medewerkers is een opleidingsplan opgesteld en zijn opleidingen ingekocht waarmee zij op de kortst mogelijke termijn ook voldoen. Binnen de ODG worden alle werkzaamheden uitgevoerd door of onder begeleiding van gekwalificeerde medewerkers. Hierbij kunnen voorbereidende werkzaamheden wel worden uitgevoerd door medewerkers die nog niet volledig zijn gekwalificeerd (dit past ook bij onze aanpak van het intern opleiden en inwerken van medewerkers - zie ook KPI 1). Daardoor zorgen we dat we onze taken kunnen blijven uitvoeren en de kwaliteit van onze dienstverlening aan onze stakeholders op peil blijft, maar we ook nieuwe medewerkers on the job bekwamen in hun vakgebied. Dit is een continu proces.

In 2024 heeft de ODG de jaarlijkse analyse gemaakt van de mate waarin de dienst voldoet aan de geldende kwaliteitscriteria.²² Voor de zes deskundigheidsgebieden waar de ODG bijna aan voldoet, geldt dat enkele medewerkers cursussen moeten volgen om volledig te voldoen. Deze cursussen worden in Q3 en Q4 2024 gevolgd, daarna voldoet de ODG ook op deze deskundigheidsgebieden volledig.

Het voldoen aan kwaliteitscriteria moet continu gemonitord worden en een score is altijd een momentopname. De ODG doet dit ieder jaar en koppelt deze analyse aan het jaarlijkse opleidingsplan.²³ Vanaf 2024 wordt deze monitoring ook opgenomen in de rapportages aan de deelnemers. Ook het opleiden van medewerkers en het opdoen van werkervaring is een continu proces. Als medewerkers doorstromen of de dienst verlaten, kunnen lacunes ontstaan die andere collega's opvullen.

---

²² Memo Toetsing ODG aan kwaliteitscriteria.

²³ Opleidingsplan 2024.

4.3. KPI 3: Innovatie

Omschrijving van de KPI

De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie blijkend uit:

- a) aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda
- b) vrij besteedbaar budget voor innovatie (1% van de begroting).

Voldoet de ODG aan deze KPI?

Praktisch gezien wel, begrotingstechnisch nog niet. De huidige en toekomstige inspanningen worden vastgelegd in een meerjarige innovatieagenda. De benodigde acties zijn opgenomen in het Directieplan 2025 (a) en worden opgenomen in de Kadernota en Begroting 2026 (b) .

Toelichting

- a) De ODG heeft aandacht voor innovaties binnen de bestaande werkprocessen, maar heeft deze nog niet vastgelegd in een meerjarenstrategie. Voorbeelden van innovatie zijn de implementatie van een uniek VTH-platform/-systeem (Omnimap) in 2023 en 2024, toezicht met behulp van drones, experimenten met risicosturing (gezamenlijk met deelnemers) en het leveren van een bijdrage aan de ondermijningsaanpak van een deelnemer (taken die niet bij de ODG zijn ondergebracht).
De ODG stelt een meerjarige innovatieagenda op (gereed Q1 2025), waarin naast de huidige inspanningen om te innoveren ook toekomstige innovaties van de dienstverlening een plek zullen krijgen. De innovatieagenda zal de dienst naar verwachting helpen om focus aan te brengen in de initiatieven en activiteiten die binnen de dienst ontplooid worden. In de ontwikkelagenda zoals opgenomen in het Organisatieplan 2024-2029 is benoemd dat de ODG een innovatieagenda moet opstellen.²⁴
- b) De tijd en middelen die momenteel aan de genoemde innovaties worden besteed, hebben een financiële omvang gelijk aan of groter dan 1% van de begroting. De tijd en middelen zijn op dit moment niet als zodanig aangemerkt in de begroting of jaarprogramma's. De ODG zal dit vanaf de aankomende begroting van 2026 (gereed Q1 2025) aanpassen en zichtbaar maken.

Aanpak en consequenties

- a) Op basis van het vastgestelde Directieplan 2025 wordt volgend jaar een meerjarige innovatieagenda opgesteld.²⁵ Hiervoor wordt in Q1 2025 een opdracht verstrekt aan een adviesbureau. Het doel is om de innovatieagenda in Q3 2025 bestuurlijk vast te stellen, zodat de inzichten meegenomen kunnen worden in de jaarprogramma's van 2026 (eventueel leidend tot een gewijzigde begroting 2026) en de kadernota/begroting van 2027. De innovatieagenda zal conform de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur.²⁶
- b) De ODG neemt het aanmerken van middelen voor innovatie vanaf de eerstvolgende begroting op. Deze aanpassing wordt in de kadernota 2026 opgenomen (agendering in Algemeen Bestuur in december 2024) en zal landen in de begroting 2026 (agendering in Algemeen Bestuur in maart 2025, vaststelling in september 2025).

Monitoring

- a) Binnen de ODG wordt het Dagelijks- en Algemeen Bestuur zoals gebruikelijk op de hoogte gehouden van de uitwerking van intern beleid, en waar nodig wordt het bestuur om input gevraagd. Dit gebeurt tijdens de geplande vergaderingen, als er relevante ontwikkelingen zijn. In dit geval zal het gaan om het

²⁴ Organisatieplan 2024-2029, p. 21.

²⁵ Directieplan 2025, p. 5.

²⁶ Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen, artikel 25 lid 1h.

verstrekken van de opdracht aan het adviesbureau, eventueel ophalen van standpunten, en voorleggen voor besluitvorming.

- b) Het bestuur ziet de geplande aanpassing in de kadernota en begroting 2026 terug.

4.4. KPI 4: Weerstandsvermogen en uitname van taken

Omschrijving van de KPI

- a) De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers.
- b) Er zijn expliciete afspraken gemaakt over de uitname van (plus)taken.

Voldoet de ODG aan deze KPI?

Ja, volledig. De ODG concludeert dat het niet noodzakelijk is om voor deze KPI aanvullende acties op te nemen in het plan van aanpak.

Toelichting

- a) Het Algemeen Bestuur heeft besloten om vanaf de begroting 2024 een weerstandsratio van 1,0 aan te houden. De omvang van de reserve is voldoende om geïdentificeerde risico's af te dekken. Afgesproken is dat de deelnemers ervoor zorgen dat de reserve gevuld is en voldoende toereikend is om de gekwantificeerde risico's te kunnen dekken.²⁷ De risicoparagraaf wordt ieder jaar opnieuw opgesteld en gevuld met risico's die voor dat jaar actueel zijn.²⁸ In de Gemeenschappelijke Regeling is verder in artikel 34, lid 4 t/m 7 vastgelegd dat de deelnemers garant staan voor eventuele tekorten van de ODG.²⁹
- b) In de Gemeenschappelijke Regeling zijn in artikel 4 t/m 8 de takenpakketten die de ODG uitvoert beschreven: het (verplicht af te nemen) basistakenpakket, het (optionele) milieutakenpakket, het (optionele) bouwtakenpakket en het (voor provincies verplicht af te nemen) RIE4- en Seveso-takenpakket.³⁰

In artikel 10 van de Gemeenschappelijke Regeling is beschreven dat de dienst met iedere deelnemer een dienstverleningsovereenkomst afsluit. Daarin wordt vastgelegd welke takenpakketten de deelnemer bij de ODG afneemt. De dienstverleningsovereenkomst wordt voor vier jaar afgesloten. Het Algemeen Bestuur stelt een model-overeenkomst op, die alle deelnemers hanteren voor hun dienstverleningsovereenkomst met de ODG.³¹

In artikel 36 van de Gemeenschappelijke Regeling zijn afspraken opgenomen over de situatie waarin een deelnemer besluit om optionele taken niet langer af te nemen bij de ODG, inclusief de afwikkeling daarvan. In de dienstverleningsovereenkomst wordt verwezen naar dit artikel.³²

²⁷ Zie: Verslag AB d.d. 30 maart 2023, p. 3.

²⁸ Zie bijvoorbeeld Begroting 2025 p. 19.

²⁹ Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen, artikel 34, lid 4 t/m 7.

³⁰ Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen, artikel 4 t/m 8

³¹ Model-dienstverleningsovereenkomst.

³² Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen, artikel 36.

4.5. KPI 5: Opleidingsbudget en business intelligence strategie

Omschrijving van de KPI

De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in:

- een business intelligence unit van ten minste 3 FTE;
- de aanwezigheid van een business intelligence strategie;
- opleidingsbudget van 3% van de loonsom.

Voldoet de ODG aan deze KPI?

Bijna volledig. Op twee onderdelen (omvang business intelligence unit en omvang opleidingsbudget) voldoet de ODG aan de KPI. Het opstellen van een business intelligence strategie (onderdeel van de i-visie) is opgenomen in het Directieplan 2025 en wordt in 2025 afgerond.

Toelichting

In de financieringssystematiek van de ODG wordt de relatie tussen werk, mensen en geld gelegd. In het model wordt de financiële bijdrage van de deelnemers berekend op basis van een PxQ-berekening, die hieronder schematisch is weergegeven. De ODG begroot op basis van verwachte output en rekent af op begrotingsbasis.

Daarbij geldt:

- Q is het aantal producten en diensten dat de ODG uitvoert in een bepaald jaar, waarbij frequenties en risico-analyses uit de U&H-strategie de basis vormen, alsmede een data-analyse van het aantal verwachte aanvragen, meldingen en informatieplichten.
- P bestaat enerzijds uit een gemiddelde tijdsbesteding per product (het kengetal, bepaald op basis van data-analyse) en een tarief per product, waarbij wordt gekeken naar de schaal van de medewerker die de taak dient uit te voeren.³³

De beschrijving van de producten en diensten en hun kenmerken (tijdsbesteding, doorlooptijd, tarief etc) zijn vastgelegd in een Producten- en dienstencatalogus, die jaarlijks door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld.³⁴

Deze systematiek is in 2021 ingevoerd en wordt in 2024 en 2025 geëvalueerd. De eerste inzichten zijn dat het model in de basis goed functioneert, maar op enkele details aangescherpt kan worden. De financieringssystematiek van de ODG komt vrijwel geheel overeen met de systematiek die binnen het IBP is ontwikkeld.

- Binnen de ODG bestaat een business intelligence unit, bestaande uit 4 FTE data- en informatieanalisten, zij maken deel uit van het team Ondersteuning & Ontwikkeling. Daarnaast heeft de ODG een informatiemanager, kwaliteitsadviseur en meerdere functioneel beheerders in dienst die zich bezighouden met het VTH-systeem en de analysetools en die daarmee bijdragen aan de werkzaamheden van de BI-unit.

³³ Sturing- en financieringsmodel.

³⁴ Producten- en dienstencatalogus 2023.

- b) De ODG is in Q3 2024 gestart met het opstellen van een I-visie (informatievisie), waar de business intelligence strategie onderdeel van vormt. Het doel van de I-visie focus is onder andere om focus aan te brengen in de activiteiten op het gebied van business intelligence.
- c) In de begroting van de ODG wordt jaarlijks 2% van de loonsom opgenomen voor het opleiden, conform de CAO SGO. In de begroting is extra budget opgenomen voor het opleiden van nieuwe en ervaren medewerkers. Het gaat om een aanvullend bedrag van € 797.000 per jaar, hetgeen overeenkomt met 4,6% van de loonsom. In totaal besteedt de ODG daarmee meer dan 3% van de loonsom aan opleidingen.³⁵ De ODG maakt jaarlijks een opleidingsplan.³⁶

Aanpak en consequenties

- b) De I-visie wordt in Q4 2024 opgeleverd en wordt conform de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. In het vastgestelde Directieplan 2025 is al opgenomen dat de business intelligence strategie wordt opgeleverd.³⁷ De inzichten worden vervolgens meegenomen in de jaarprogramma's van 2026 (eventueel leidend tot een gewijzigde begroting 2026) en de kadernota/begroting van 2027.

Monitoring

- b) Binnen de ODG wordt het Dagelijks- en Algemeen Bestuur zoals gebruikelijk op de hoogte gehouden van de uitwerking van intern beleid, en waar nodig wordt het bestuur om input gevraagd. Dit gebeurt tijdens de geplande vergaderingen, als er relevante ontwikkelingen zijn. In dit geval zal het gaan om het verstrekken van de opdracht aan het adviesbureau, eventueel ophalen van standpunten, en voorleggen voor besluitvorming.

---

³⁵ Zie bijvoorbeeld Begroting 2025, p. 9.

³⁶ Opleidingsplan 2024.

³⁷ Directieplan 2025, p 5.

4.6. KPI 6: Regionale congruentie

Omschrijving van de KPI

De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.

Voldoet de ODG aan deze KPI?

Ja, volledig. De ODG concludeert dat het niet noodzakelijk is om voor deze KPI aanvullende acties op te nemen in het plan van aanpak.

Toelichting

Binnen de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groningen nemen Provincie Groningen en de tien Groninger gemeenten deel. Het werkgebied van de ODG valt daarmee samen met de provinciegrenzen. Ten tijde van de oprichting van de ODG (2012) is in het Bedrijfsplan beschreven dat de ODG een uitvoeringsdienst moest worden die binnen de hele provincie zou werken.³⁸ Daarover was en is bij de deelnemers geen discussie of ontevredenheid. De schaalgrootte van de ODG past bij Groningen en is in lijn met het werkgebied dat andere gemeenschappelijke regelingen hanteren, waaronder de Veiligheidsregio en de GGD. Sociaal, cultureel en economisch gezien is Groningen een hechte eenheid, die terug te zien is in de manier waarop overheden zich organiseren en samenwerken. De schaalgrootte vertaalt zich daarnaast in een omvang die maakt dat de dienst daardoor kwaliteit kan leveren tegen een redelijke prijs, met een bestuur met een overzichtelijke omvang van 11 leden.

De ODG zoekt actief de samenwerking met collega-omgevingsdiensten voor onderwerpen waar dit van toegevoegde waarde is, waarbij de focus ligt op de diensten in buurprovincies Drenthe en Fryslân. Het gaat onder andere over gezamenlijk uitvoeren van specialistisch ketentoezicht, opzetten van een arbeidsmarktcampagne, het uitwisselen van specialisten bij tekorten en het onderling delen van kennis. Deze samenwerking verloopt naar tevredenheid. Eén of twee keer per jaar komen de Dagelijks Besturen van de drie diensten samen om ontwikkelingen in het vakgebied en de onderlinge samenwerking te bespreken.

Gezien het als natuurlijk, logisch en passend ervaren werkgebied van de ODG is er geen bestuurlijke wens om een eventuele fusie verder te onderzoeken. Dat wordt versterkt door het feit dat de omliggende diensten ODD en FUMO een soortgelijke omvang van hun werkgebied hebben (samenvallend met provincie, werkgebied van veiligheidsregio en GGD) die ook daar als logisch en passend wordt ervaren. Zowel ambtelijk als bestuurlijk zoeken de diensten elkaar op als het waarde toevoegt voor deelnemers en leefomgeving om onderwerpen op de schaal van Noord-Nederland op te pakken. Waar die er niet is, werken diensten binnen hun eigen provincie.

Naast de samenwerking op onderwerpen tussen de drie Noordelijke omgevingsdiensten is het uitvoeren van de Seveso-taken een ander voorbeeld van de toegevoegde waarde van een groter werkgebied. Vanaf de start voert de ODG als Seveso-omgevingsdienst daarom taken uit voor de drie Noordelijke provincies. In provincie Fryslân gaat het om 14 bedrijven, in Drenthe om 17 bedrijven en in Groningen om 70 bedrijven (totaal 101 bedrijven). Gezien het accent dat op de Groningse bedrijven ligt, is het logisch dat de ODG de Seveso-taken in Noord-Nederland uitvoert. Voor het totale aantal Seveso-bedrijven (rond 100 bedrijven) wordt de schaal waarop de ODG acteert als logisch en passend ervaren.

---

³⁸ Bedrijfsplan RUD Groningen 2012.

5. Planning, besluitvorming en monitoring

5.1. KPI 3: Innovatie

a) Opstellen van de meerjarige innovatieagenda

Kwartaal	Actie	Besluitvorming	Monitoring
Q2 2024	Oplevering Organisatieplan 2024-2029 (opstellen van innovatieagenda is onderdeel van de ontwikkelagenda)		
Q3 2024		Vaststelling organisatieplan door Algemeen Bestuur	
Q4 2024	Oplevering Directieplan 2025 (opstellen van innovatieagenda is benoemd als actie)	Vaststelling Directieplan 2025	
Q1 2025	Opdrachtverstrekking voor het opstellen van de innovatieagenda en oplevering daarvan		Informerend Dagelijks- en Algemeen Bestuur <i>Hiermee is de actie afgerond</i>
Q2 2025		Opiniërende bespreking van innovatieagenda in Dagelijks- en Algemeen Bestuur	
Q3 2025		Vaststelling innovatieagenda door Algemeen Bestuur	
Q4 2025	Verwerken in jaarprogramma's, en Kadernota 2027	Vaststelling jaarprogramma's door deelnemers en Kadernota 2027 door Algemeen Bestuur	
Q1 2026	Verwerken in Ontwerpbegroting 2027	Vaststelling Ontwerpbegroting 2027 door Algemeen Bestuur	

b) Aanmerken budget voor innovatie in begroting

Kwartaal	Actie	Besluitvorming	Monitoring
Q2 2024	Oplevering Organisatieplan 2024-2029 (aanmerken van budget voor innovatie is onderdeel van de ontwikkelagenda)		
Q3 2024		Vaststelling organisatieplan door Algemeen Bestuur	
Q4 2024	Oplevering Kadernota 2026 (aanmerken van budget voor innovatie is hierin benoemd)	Vaststelling Kadernota 2026 door Algemeen Bestuur	
Q1 2025	Verwerken in Ontwerpbegroting 2027	Vaststelling Ontwerpbegroting 2026 door Algemeen Bestuur	<i>Hiermee is de actie afgerond</i>
Q2 2025			
Q3 2025		Vaststellen definitieve Begroting 2026	
Q4 2025			
Q1 2026			

5.2. KPI 5: Business intelligence strategie

b) Opstellen van de I-visie (waar de business intelligence strategie onderdeel van vormt)

Kwartaal	Actie	Besluitvorming	Monitoring
Q2 2024	Oplevering Organisatieplan 2024-2029 (opstellen van i-visie is onderdeel van de ontwikkelagenda)		
Q3 2024	Opstellen I-visie	Vaststelling organisatieplan door Algemeen Bestuur	Informerend Dagelijks- en Algemeen Bestuur
Q4 2024	Oplevering Directieplan 2025 (opstellen van i-visie is benoemd als actie)	Vaststelling Directieplan 2025	Informerend Dagelijks- en Algemeen Bestuur
Q1 2025		Vaststellen I-visie (inclusief business intelligence strategie) door Algemeen Bestuur.	<i>Hiermee is de actie afgerond</i>
Q2 2025			
Q3 2025			
Q4 2025	Verwerken in Kadernota 2027	Vaststelling Kadernota 2027 door Algemeen Bestuur	
Q1 2026	Verwerken in Ontwerpbegroting 2027	Vaststelling Ontwerpbegroting 2027 door Algemeen Bestuur	

6. Bijlagen

Juridische documenten

- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen 2023
- Algemeen Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Groningen 2023
- Organisatiereglement en directiestatuut ODG
- Mandaat en volmachtregeling ODG 2020
- Model Dienstverleningsovereenkomst Omgevingsdienst Groningen 2023
- Model mandaatbesluit
- Annotatie GR en onderliggende stukken

Organisatie

- Bedrijfsplan RUD Groningen 2012
- Agendapunt - Organisatieplan 2024-2029
- Organisatieplan Omgevingsdienst Groningen 2024-2029
- Directieplan 2025
- Opleidingsjaarplan 2024
- Toetsing ODG aan kwaliteitscriteria
- Tussenrapportage campagne Noordelijke Omgevingsdiensten

Taakuitvoering

- Annotatie businesscase basistaken Omgevingswet
- Businesscase BTP OW
- PDC 2022 2023 Basis Milieu Wabo
- Definitieve jaaropdracht 2024 - Gemeente Westerkwartier

Financieel

- Sturing- en financieringsmodel ODG
- Plan van aanpak evaluatie financieringsmodel
- Evaluatie financieringsmodel
- Begrotingswijziging 2023
- Begroting 2024
- Begroting 2025

Agenda's ambtelijke afstemmingsoverleggen

- Agenda Bevoegde Gezagenoverleg 24 oktober 2024
- Agenda VTH-platform 18 juli 2024